

ÅRSRAPPORT PRÆHOSPITALT CENTER 2022

REGION SJÆLLAND
PRÆHOSPITALT CENTER

- vi er til for dig

Årsrapport 2022
Præhospitalt Center

Region Sjælland
Præhospitalt Center
Ringstedgade 61, 13. etage
4700 Næstved

Udarbejdet marts 2023

INDHOLD

- 4 FORORD
- 5 NØGLETAL
- 6 BEHANDLING I BORGERENS EGET HJEM
- 8 DET AKUTTE BEREDSKAB
- 12 FREMTIDENS AMBULANCEDRIFT
- 14 TOUR DE FRANCE I DANMARK
- 17 FORSKNINGSENHED I PRÆHOSPITALT CENTER
- 18 TUNNELØVELSE
- 20 BEFORDRING AF PATIENTER
- 26 KRIGEN I UKRAINE
- 28 ØKONOMI

FORORD

Året 2022, gik som de tidligere år, rigtig stærkt. COVID-19 slap sit faste greb og hverdagen som vi kendte den før, vendte langsomt tilbage. Tilbage med innovative opgaver og igen en udvikling af det præhospitale område.

Som noget helt særligt blev en regional lægevagt til virkelighed i Region Sjælland. En lægevagt solidt forankret i to virksomhedsområder; Det Nære Sundhedsvæsen og Præhospitale Center. Lægevagten er i drift af dygtige Paramedicinere med faste baser i Nykøbing Falster, Ringsted og Holbæk. En vigtig opgave som bidrager til større patienttilfredshed, en mere fyldstgørende undersøgelse af patienter i eget hjem, og nu muligheden for at forblive i eget hjem, med en tilknytning til eHospitalet. Dermed også en opgradering af de avancerede paramedicinernes kompetencer, således at undersøgelser kan foretages, analyseres og handles på – hos patienten, altid med en lægelig vurdering og sparring, telefonisk.

Året 2022 bød på en stor begivenhed, både for alle os danskere, men sandelig også for meget af det danske beredskab – på tværs af sektorer. Tour de France krydsede landet og herfra leverede vi ikke kun de akutberedskaber, som var nødvendige for at cykelrytterne kunne krydse Region Sjælland, men også det danske lægelige bidrag, som var gennemgående på hele ruten rundt i Danmark. Lægen var flankeret af dygtige paramedicinere herfra, således at teamet var intakt og klar til at løse opgaver, skulle det blive nødvendigt.

“I FÅR EN STOR, GRØN SMILEY FOR ET ARBEJDSMILJØ I VERDENSKLASSE”

...det var de ord, Arbejdstilsynet gav med, da Præhospitale Center i 2022 modtog den bedst mulige vurdering for et fantastisk arbejdsmiljø. Den flotte vurdering blev givet efter et fysisk besøg, interviews med flere ansatte og arbejdsmiljørepræsentanterne, et kig på arbejdspladsvurderingen og en snak med ledelsen.

Herefter stod det klart at Præhospitale Center »dyrker arbejdsmiljøet som en holdsport, og det skaber en indbyrdes tillid, som man ikke ser alle steder«. Et godt arbejdsmiljø står højt på dagsordenen, og det vil det blive ved med, fordi glade og trygge medarbejdere er altafgørende.

Med et kig tilbage følger også et kig ind i de fremtidige opgaver. Vi arbejder intensivt på at få gjort klar til at Ambulance Sjælland går i drift den 1. februar 2024. I år bliver året hvor der gøres klar og bygges op, koordineres og besluttet. Det er en omfangsrig opgave, som vi sidste år modtog med ydmyghed – og vi gør os umage. I en verden hvor vilkår og ramme har ændret sig markant, ønsker vi fortsat at det gode arbejdsmiljø, de gode rammer og den gode arbejdsplads vi har i Præhospitale Center, skal blive fundamentet for Ambulance Sjælland.

*Benny S. Jørgensen
Præhospitale Center direktør,
Region Sjælland*

NØGLETAL – 2021 OG 2022

Driftsår februar-januar

Type	2021	2022	Udvikling
Akut ambulancekørsel	86.214	87.398	1,4%
Kørsel A (m. blink)	42.503	44.242	4,1%
Kørsel B (m./u. blink)	40.342	39.776	-1,4%
Akutte interhospital transport	3.369	3.380	0,3%
Planlagt ambulancekørsel	53.658	57.835	7,8%
Kørsel C (overvågning)	13.646	13.325	-2,4%
Kørsel D (u. overvågning)	39.014	43.845	12,4%
Forgæves kørsler	998	665	-33,4%
Planlagte interhospital transport (delmængde af C/D)	16.683	17.004	1,9%
Øvrig akutmørsel	6.158	4.987	-19,0%
Akutbil	4.012	3.250	-19,0%
Akutlægebil	544	493	-9,4%
Præ- og Interhospital Transportenhed	1.602	1.244	-22,3%

Kalenderår januar-december

Type	2021	2022	Udvikling
Øvrige akutte udkald	5.983	6.232	4,2%
Akutlægehelikopter	970	999	3,0%
Nødbehandlere	3.694	3.320	-10,1%
1-1-2 akuthjælpere	641	1.262	96,9%
Hjerteløber, Hjerterassistance, Danmark Redder Liv	678	651	-4,0%
Planlagt kørsel Movia/Ditobus	400.224	396.889	-0,8%
Siddende patienttransport (eksl. patientbus)	346.430	352.632	1,8%
Patientbus	9.217	13.759	49,3%
Pakke- og prøvekørsel	44.444	30.412	-31,6%
Transport af personale	133	86	-35,3%
AMK-Vagtcentral - telefoniske henvendelser	183.197	196.290	7,1%
Sundhedsfaglige 1-1-2 opkald	83.489	93.905	12,5%
Øvrige sundhedsfaglige opkald	8.897	4.063	-54,3%
Lægefaglige henvendelser (A/B)	36.366	38.270	5,2%
Opkald vedrørende liggende patienttransport (C/D)	54.445	60.052	10,3%
Befordringsservice - telefoniske henvendelser	260.034	266.606	2,5%
Sundhedspersonale (besvaret)	122.470	124.351	1,5%
Borgere (besvaret)	137.564	142.255	3,4%
Klager (indkomne)	532	483	-9,2%
Administrative	5	11	
Serviceklager	462	420	
Andel af præhospital kørsler (akut, planlagt og siddende) hvor der klages	0,8‰	0,8‰	
Sundhedsfaglige klager	17	30	
Styrelsen for Patientklager	19	15	
Patienterstatning	29	7	
Befordringsgodtgørelse			
Indkomne ansøgninger om befordringsgodtgørelse	144.055	206.959	43,7%
Udbetalt befordringsgodtgørelse	kr. 22.937.776	kr. 35.856.627	56,3%
Gennemsnitlig udbetaling	kr. 161	kr. 199	23,6%

BEHANDLING I BORGERENS EGET HJEM

Bo Lauritzen er 56 år og paramediciner. Bo er en af de medarbejdere i Præhospitalt Center, der er ansat til at varetage sygebesøgsopgaver i den nye lægevagtordning i Region Sjælland, men også til at udføre hjemmebesøg i dagtid, hvis borgeren har kontakten 1-1-2, og den sundhedsfaglige visitator vurderer at et besøg af en paramediciner er den bedste respons. I dagtid udfører paramedicinerne opgaver i tæt samarbejde med lægerne i eHospitalet og i vagten med lægerne i Lægevagten. Formålet er, foruden at give borgerne den rette behandling, også at aflaste sygehusene.

En almindelig arbejdsdag for Bo starter med at han kontrollerer, at der er det udstyr i bilen som han kan få brug for på sin vagt. Det er blandt andet avanceret analyseudstyr, defibrillator, akuttaske og ilt.

Kort efter at Bo har sat sig ud i bilen bliver han kontaktet af vagtcentralen som sender ham ud på

en tur. Herefter kontakter Bo lægen i eHospitalet for at få flere oplysninger.

”Jeg tager en CRP og så nogle væsketal, ikk?” af-taler Bo med lægen i den anden ende af telefonen, inden han kører ud til patienten.

FRA OLE TIL GHAZI

Ole sidder i sin lænestol og er meget svimmel, og mens snakken mellem Bo og Ole falder på det store geografiske område lægevagtsbilen dækker, foretager Bo et EKG12 og tager blodprøver – begge dele bliver analyseret, mens Bo sidder hos Ole.

Når prøvesvarene er klar ringer Bo lægen i eHospitalet op, og i fællesskab drøfter de to prøvesvarene, og hvad det næste skridt skal være. Det giver Ole tryghed, at han kan høre hvad Bo og lægen taler om, og er der noget han ikke forstår, er Bo der til at forklare.

Besøget ender med at det bliver besluttet, at Ole skal en tur forbi egen læge dagen efter, og Bo kan nu drage videre på de sjællandske veje. Turen går herefter til Akutmodtagelse på Holbæk Sygehus,

1818 – HVIS DU ER SYG OM NATTEN!

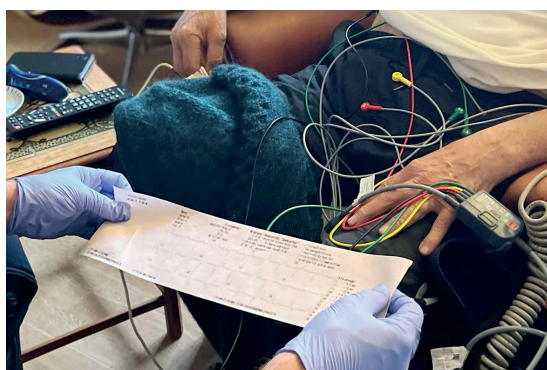
FRA DEN 1. OKTOBER 2022 KAN DU SOM PATIENT MØDE EN PARAMEDICINER, NÅR DU HAR RINGET 1818 OG SKAL HAVE ET SYGEBESØG. PHC INDGÅR NEMLIG NU PÅ LIGE FOD MED LÆGER OG SYGEPLEJERSKER ANSAT I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN, I DET AKUTTE BEREDSKAB, I REGION SJÆLLANDS LÆGEVAGT.

SYGEBESØG I LÆGEVAGTEN ER EN HELT NY OG SPÆNDENDE OPGAVER, SOM VARETAGES AF I ALT CA. 30 PARAMEDICINERE I PHC. PARAMEDICINERNE HAR ALLE GENNEMGÅET ET UDDANNELSESPROGRAM OG SIDEMANDSOPLÆRING AF LÆGER, MED FOKUS PÅ HÅNDTERING AF AKUT SYGDOM.

PARAMEDICINERNE HAR BASER 3 STEDER I REGIONEN; I HOLBÆK, RINGSTED OG NYKØBING F. HVORFRA VAGTERNE STARTER OG SLUTTER. I HOLBÆK OG NYKØBING F. AFLASTER PARAMEDICINERNE OGSÅ PÅ SYGEHUSENES AKUTAFDELINGER, HVIS DER IKKE ER PLANLAGT SYGEBESØG.

PHC HAR KØBT SYV NYE BILER TIL LÆGEVAGTEN. BILERNE ER Udstyret med POCT-UDSTYR, DER BETYDER AT PARAMEDICINEREN KAN UDFØRE BLODPRØVER OG ANDRE ANALYSER HOS PATIENTEN OG FÅ SVAR MED DET SAMME. SVARENE KONFERERES MED LÆGEN – ENTEN PÅ STEDET ELLER VIA TELEFON OG VIDEO, HVOREFTER EVENTUEL BEHANDLING KAN SÆTTES I GANG. I 2023 SUPPLERES MED MOBILT ULTRALYDSUDSTYR.

MED PARAMEDICINERNE TIL AT KØRE SYGEBESØG, KAN LÆGERNE I HØJERE GRAD FOKUSERE PÅ TELEFONVISITATION OG KONSULTATIONER.

hvor Bo bistår personalet, indtil næste tur tikker ind. Fra Holbæk Sygehus går turen nu ud til Ghazi. Der er tvivl om, hvorvidt Ghazi skal indlægges i forbindelse med nogle blodprøver han har fået foretaget tidligere på dagen.

Hjemme hos Ghazi foretager Bo et EKG12 og tager blodprøver. ”Den er altså stadig lav, din kalium”,

konstaterer Bo. Herefter kontaktes lægen i eHospitalet, som hurtigt vurderer at Ghazi skal indlægges akut. Bo beder roligt Ghazis hustru om at pakke lidt tøj og en telefon inden ambulancen ankommer. Samtidig klargør Bo Ghazi til transporten ved at anlægge et PVK, og sikrer at EKG12-målingen bliver sendt til både det lokale sygehus og til Rigshospitalet.

DET GODE SAMARBEJDE MED LÆGEN

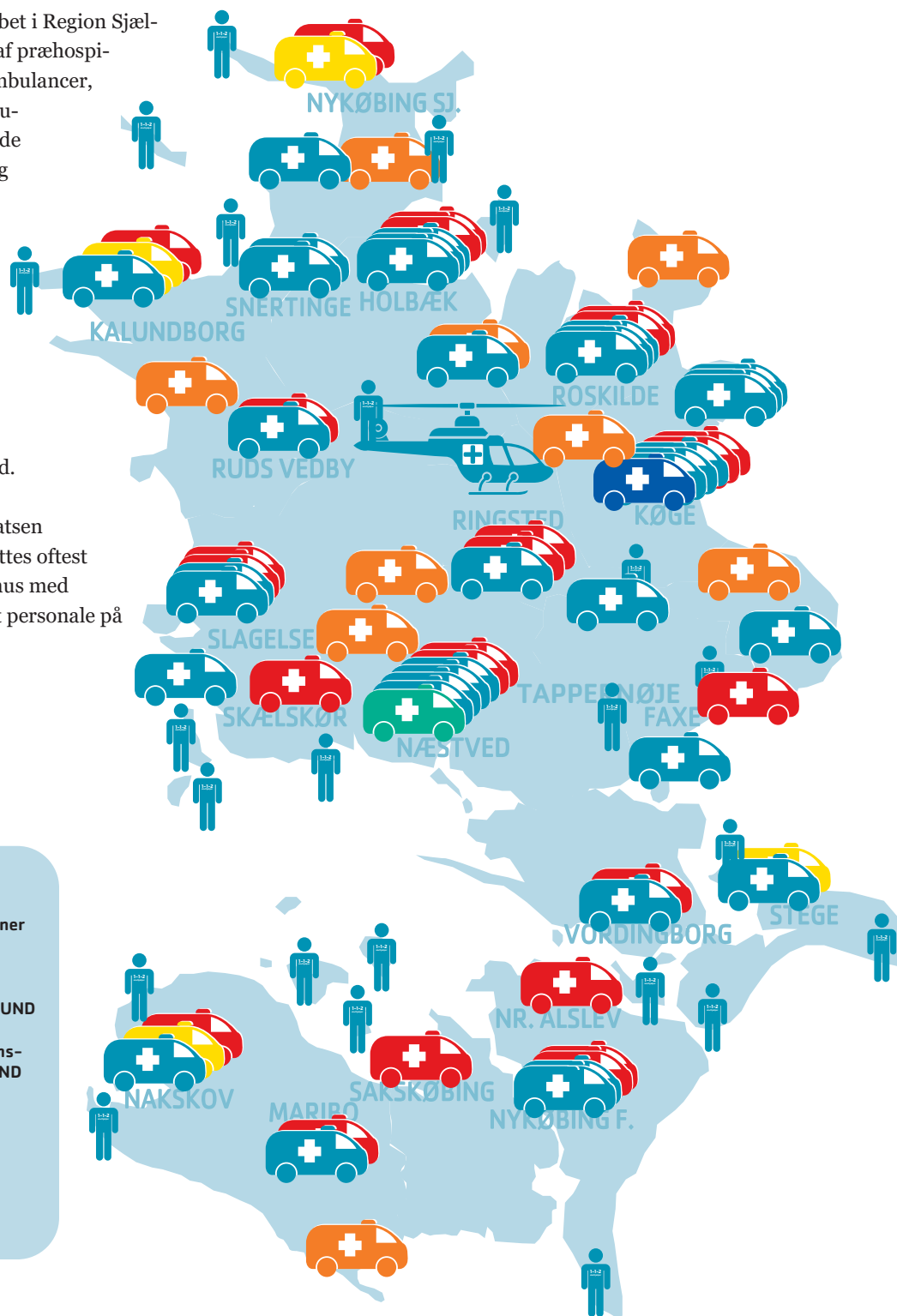
”Det har været en god dag i dag, og jeg har virkelig fået udført nogle nyttige ting”, reflekterer Bo på vej tilbage, hvor han startede sin vagt for 12 timer siden. Mørket har sænket sig og bilen skal tilbage i garagen og klargøres til næste vagt. ”Jeg har haft et godt samarbejde med lægen i dag, og det er noget af det vigtigste, og så at jeg virkelig har brugt mine kompetencer også, konstaterer Bo inden han kører hjem.

DET AKUTTE BEREDSKAB

Grundstammen i akutberedskabet i Region Sjælland består af et finmasket net af præhospitale ressourcer bestående af: ambulancer, paramedicinerbemandede ambulancer, paramedicinerbemandede akutbiler, AMK-lægebil, Præ- og interhospital Transportenhed (PIT-bil) samt akutlægehelikopter. Herudover er der supplerende præhospitale ressourcer i områder med særlige behov.

Akutberedskabet varetager den akutte sundhedsfaglige præhospitale indsats i Region Sjælland.

Som hovedregel begynder indsatsen med et opkald til 1-1-2 og afsluttes oftest med en indbringelse til et sygehus med overlevering til sundhedsfagligt personale på sygehuset.

- Ambulance
- Ambulance med paramediciner
- Akutbil med paramediciner
- Akutlægebil/Indsatsleder SUND
- Præ- og Interhospital Transportenhed/Indsatsleder SUND
- Nødbehandlerenhed
- Helikopterberedskab
- 1-1-2 Akuthjælper

RESPONSTIDER OG AKUT AMBULANCEKØRSEL

RESPONSTID AMBULANCEKØRSEL A

Region Sjælland i alt	≤ 5 min.	≤ 10 min.	≤ 15 min.	≤ 20 min.	> 20 min.	Gns. (min.)
2022	27%	66%	90%	98%	2%	08:32
2021	27%	67%	90%	98%	2%	08:33
2020	28%	69%	92%	98%	2%	08:15
2019	30%	71%	93%	99%	1%	07:59
2018	27%	70%	94%	99%	1%	08:09
2017	28%	69%	91%	98%	2%	08:21

RESPONSTID AMBULANCEKØRSEL B

Region Sjælland i alt	≤ 15 min.	≤ 30 min.	≤ 45 min.	≤ 60 min.	> 60 min.	Gns. (min.)
2022	54%	90%	98%	99%	1%	16:34
2021	53%	89%	97%	99%	1%	16:54
2020	60%	94%	99%	100%	0%	14:48
2019	61%	94%	99%	100%	0%	14:23
2018	58%	93%	99%	100%	0%	15:20
2017	57%	92%	99%	100%	0%	15:30

ANTAL AMBULANCEKØRSLER A

Responstidområde	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022
Roskilde	4.671	4.524	4.666	5.117	5.494	18%
Køge	5.125	5.267	5.264	5.772	5.986	17%
Holbæk	7.797	8.059	8.172	8.902	9.010	16%
Slagelse	7.370	7.435	7.661	8.268	8.582	16%
Næstved	7.622	7.345	7.542	7.916	8.245	8%
Nykøbing F	6.803	6.100	6.233	6.528	6.925	2%
Kørsel A	39.388	38.730	39.538	42.503	44.242	12%
Akut interhospital (A)	1.999	1.727	1.577	1.719	1.920	-4%
Kørsel A i alt	41.387	40.457	41.115	44.222	46.162	12%

ANTAL AMBULANCEKØRSLER B

Responstidområde	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022
Roskilde	4.278	4.222	4.031	4.718	4.750	11%
Køge	4.858	4.628	4.566	5.297	5.450	12%
Holbæk	7.227	6.773	6.974	8.311	8.094	12%
Slagelse	7.156	6.340	6.337	7.692	7.396	3%
Næstved	7.067	6.577	6.785	7.838	7.775	10%
Nykøbing F	6.110	5.466	5.551	6.486	6.311	3%
Kørsel B	36.696	34.006	34.244	40.342	39.776	8%
Akut interhospital (B)	1.983	1.244	1.443	1.650	1.460	-26%
Kørsel B i alt	38.679	35.250	35.687	41.992	41.236	7%

VIDEOLINK I VAGTCENTRALEN

Siden juni 2022 har det på AMK vagtcentralen i Region Sjælland været muligt for de sundhedsfaglige visitatorer at anvende videostreaming fra borgerne, der ringer 1-1-2 fra deres mobiltelefoner.

Vurderer den sundhedsfaglige visitator at video kan kvalificere og hjælpe med den faglige afdækning og endelige beslutning om rette hjælp, så kan der sendes et link til borgerne, der herved kan sende live- optagelser.

Erfaringerne viser, at det er en teknologisk løsning der både kvalificerer rette hjælp og hastegrad.

Kvalitet i den sundhedsfaglige vejledning og i rådgivning til borgeren i både akut førstehjælp og egenomsorg, kan i langt højere grad skabes, når borgerne oplever at den sundhedsfaglige visitator »har set« hvad det handler om.

*Britta, sektionsleder,
AMK-Vagtcentral*

VIDEOLINKET SOM DAGLIGT ARBEJDSREDSKAB

”Siden jeg har fået videolink som arbejdsredskab har jeg kunnet optimere min visitering af 1-1-2 opkald. Det er et særdeles brugbart værktøj til at få et visuelt indblik i patientens tilstand, og få afklaret kliniske forhold i de enkelte tilfælde. Det gælder både ved mindre skader, hvor der hurtigt kan visiteres til akuttelefonen med henblik på at blive tilset på en skadeklinik.

Også i situationer som hjertestop, hvor der hurtigt kan korrigeres fx håndstilling, trykdybde med mere, er videolinket et rigtig godt redskab – det er selvsagt kun en mulighed, når der er flere tilstede hos den der ringer til os.

Jeg har lige skullet finde ud af hvornår det er relevant at bruge videolink-værktøjet, da det kræver at man kan vejlede borgeren i at åbne link på sms og godkende konferencen, som naturligvis kan være udfordrerne, når borgeren står i en presset situation.

Videolinket er et fremragende værktøj, der sikrer at jeg kan validere og optimere min visitering af opgaverne – både til gavn for patienten, men også for beredskabet. Jeg føler mig komfortabel i at anvende video-værktøjet, og jeg ser et stort potentiale for videostreaming i fremtiden”.

Jonas, sundhedsfaglig visitator

Akutberedskab

Præhospitalt Center, Region Sjælland

Sundhedsfaglige
1-1-2 opkald

Ved hændelser, hvor akutlægeheli-kopteren blev udkaldt i **Region Sjælland**, resulterede **55%** i, at patienten blev fløjet til et sygehus i regionen eller i naboregionerne. I **19%** af tilfældene havde akutlægehelikopteren patientkontakt, men hvor patient blev kørt til sygehus med ambulance. **26%** af akutlægehelikopterens flyvninger blev afmeldt undervejs.

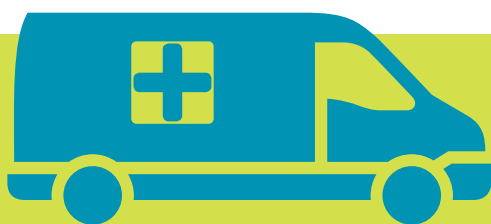
93,1% af opkald til AMK-vagtcentralen besvares inden for 20 sekunder i 2022

97.968 opkald i **2022** til AMK-vagtcentralen. Deraf var **93.905** sundhedsfaglige 1-1-2 opkald fra borgere, der havde brug for hjælp. Derudover var der **4.063** øvrige henvendelser til det sundhedsfaglige personale.

AMK-vagtcentralen modtog cirka **268** opkald i døgnet.

2022	2021	2020
97.968	92.386	79.343

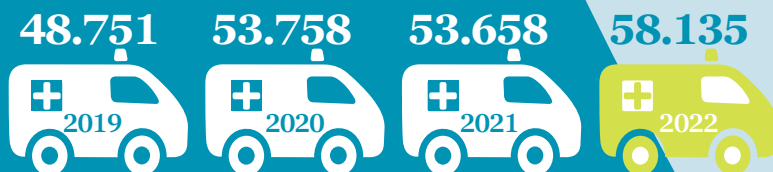
I 2022 er der kørt **1.244 præ- og interhospitale** overførelser med ledsagelse af akutlæge eller advanced paramedic. Det svarer til **3,4 overførelser i døgnet**.

Akutte ambulancekørsler i driftsåret 2022 er samlet steget med **1,4%**. Der ses en stigning på **4,1%** i A-kørsler for akut- eller mulig livstruende tilstand i 2022, hvor B-kørsler er faldet med **1,4%** i forhold til 2021.

87.398	2022
86.214	2021
76.802	2020

Antallet af planlagt ambulancekørsel, der foregår enten med eller uden overvågning og kategoriseres som C eller D kørsler, er i **2022 steget med 8,3%** i forhold til 2021.

FREMTIDENS AMBULANCEDRIFT

2022 har budt på igangsættelsen af implementeringsarbejdet forbundet med ambulancehjemtaget. Der arbejdes på højtryk med at opbygge regionens nye ambulancetjeneste, som har fået navnet "Ambulance Sjælland". Ambulance Sjælland skal drive ambulanceberedskabet i delområderne Køge (inkluderer den østlige del af Sjælland) og Nykøbing Falster (inkluderer Sydsjælland, Lolland og Falster). Falck skal fortsætte med at drive ambulanceberedskabet i delområderne Slagelse og Holbæk. Den nye organisering af ambulanceberedskabet træder i kraft den 1. februar 2024.

For at sikre bedst mulig inddragelse af de fremtidige ansatte, er der oprettet en brugergruppe. Brugergruppen består af repræsentanter fra hver station som regionen overtager. Gruppen mødes hvert kvartal frem mod start. På brugergruppemøderne er der mulighed for at drøfte forskellige emner og at få indblik i implementeringsarbejdet.

KØRETØJSUDBUD

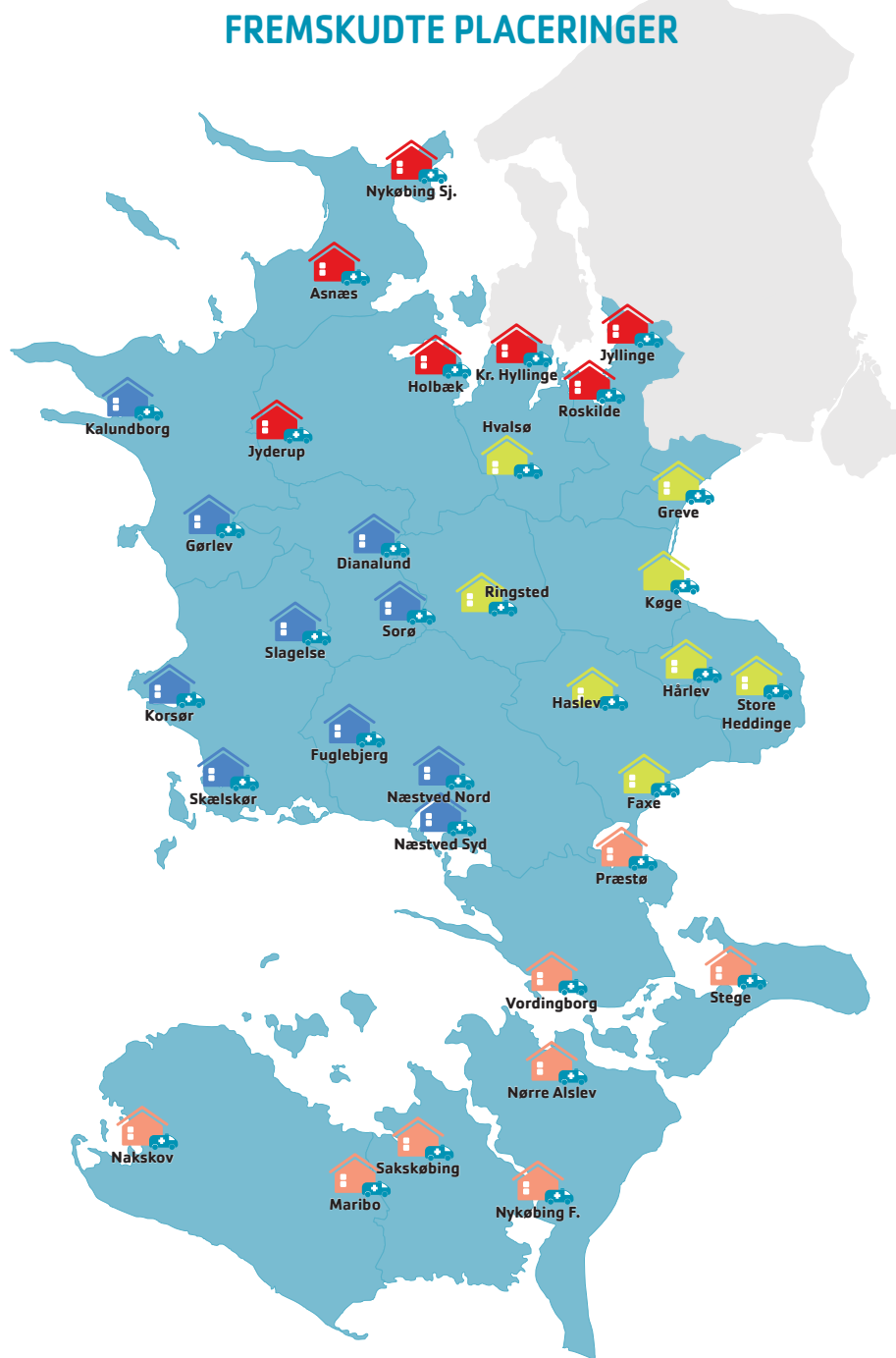
I efteråret 2022 igangsatte Region Sjælland et udbud for indkøb af ambulancer, patienttransportkøretøjer og specialambulancer. Udbuddet skal sikre at der indkøbes moderne og tidssvarende ambulancer, som understøtter en avanceret præhospital behandling. Udbuddet blev afsluttet i slutningen af 2022. Efterfølgende blev der modtaget en klage, som er under behandling af Klagenævnet for Udbud. Regionen afventer klagenævnets afgørelse.

AMBULANCEBASER

2022 er blevet brugt til at beslutte, hvor de fremtidige ambulancebaser skal placeres. Region Sjælland skal drive ambulancedrift fra 16 byer i delområderne Køge og Nykøbing F. Region Sjælland har et klart ønske om at ambulancebaserne i fremtiden skal være sundhedsfaglige miljøer, som giver de mest optimale betingelser for vores medarbejdere. Derfor ønsker regionen at bygge nye og tidssvarende ambulancebaser. Alle byer er derfor blevet afsøgt med henblik på at finde den mest egnede placering. Da det drejer sig om mange baser, starter regionen med at bygge nyt i 8 byer. Regionen har på baggrund af dette igangsat et udbud delt op i flere entrepriser med henblik på at finde leverandører, som kan opføre de nye ambulancestationer. Ambulancestationerne forventes færdige i løbet af 2024.

I de resterende byer er der indgået lejeaftaler om leje af de nuværende Falck stationer. Det gælder følgende byer: Greve, Store Heddinge, Præstø, Nykøbing F., Sakskøbing, Maribo og Nakskov. For Hvalsø er der indgået lejeaftale med Lejre Kommune. Alle disse stationer vil gennemgå en mindre renovering, så de er klar til drift den 1. februar 2024.

OVERSICHT OVER AMBULANCEBASER OG FREMSKUDTE PLACERINGER

OMRÅDE HOLBÆK

Nykøbing Sj.
Jyderup
Asnæs
Holbæk
Kr. Hyllinge
Jyllinge
Roskilde

OMRÅDE SLAGELSE

Kalundborg
Gørlev
Dianalund
Sorø
Slagelse
Korsør
Skælskør
Fuglebjerg
Næstved Nord
Næstved Syd

OMRÅDE KØGE

Hvalsø
Greve
Køge
Ringsted
Hårlev
Haslev
Store Heddinge
Faxe

OMRÅDE NYKØBING F.

Præstø
Stege
Vordingborg
Nørre Alslev
Nykøbing F.
Sakskøbing
Maribo
Nakskov

TOUR DE FRANCE I DANMARK – REGION SJÆLLAND

2022 var året, hvor Tour de France ramte de danske veje, og det blev Præhospitalt Center i Region Sjælland, som skulle være bindeled mellem det franske hold af læger, reddere og alt hvad der hører under det kæmpe professionelle setup som Tour de France er.

Den danske overlæge i anæstesi, og læge på PIT og AMK-enheden, Marina Krintel Christensen blev udvalgt til at være forbindelselæge mellem det danske sundhedssystem og den franske Tour-ledelse.

“Det var på et møde i januar 2022 på Københavns Rådhus, hvor alle, som havde noget med Touren at gøre, var til stede, og jeg mødte den franske Tour-læge, Florence Pommerie, at det for første gang gik op for mig, at det jo er verdens største etapecykel-løb. Så bliver det ikke større”, siger Marina.

Det var Marinas opgave under Tourens etaper gennem Danmark at være bindeled mellem det danske sundhedssystem, og hele det franske apparat som er koblet på Tour de France, med Florence Pommerie som den øverste læge i Tour de France ved sin side forrest i løbet.

Med sig i teamet havde Marina også Michael Lund Byskov, og Paw Hofgaard Møller som begge er Advanced paramedics i Præhospitalt Center, Region Sjælland. De to kørte med i ambulance på Tourens 2. og 3. etape med Paw Møller Hofgaard bag rattet, begge dage.

Deres opgave var at have kontakt med Marina som kørte forrest i feltet, hvis der skulle opstå behov for hjælp til en eller flere ryttere. Her ville opgaven være at overtage fra de franske læger, hvis en rytter skulle videre på et hospital.

“Der var én vigtig regel, vi fik at vide inden løbet, og det var aldrig at nærme sig en rytter, hvis ikke vi havde fået at vide, at vi skulle. Hvis en rytter sætter sig ind i en ambulance udgår han fra løbet”, fortæller Michael.

Både Marina, Paw og Michael er enige om, at Tour de France cykelryttere er lavet af noget helt særligt, for der skal virkelig meget til, før de udgår fra løbet, hvis de eksempelvis er styrtet. Så hverken Marina eller hendes to kolleger i Region Sjællands ambulance blev kaldt ud til ryttere, som skulle tilses eller fragtes videre på et dansk hospital, mens rytterne cyklede gennem Danmark.

SAMARBEJDE OG STOLTHED I HØJSÆDET

Det var et krav fra Sundhedsstyrelsen, at den forbindelselæge, som skulle sikre kontakten mellem Tour-organisationen og det danske sundhedssystem, kunne tale fransk.

Marina har som yngre været au pair i Frankrig og taler stadig fransk og bruger det jævnligt.

Alligevel kontaktede Marina, efter hun havde fået tildelt rollen som forbindelselæge under Touren

– FORREST I FELTET

i Danmark, en kollega med fransk baggrund for at låne nogle anæstesibøger på fransk og øve det medicinsk-franske.

Det franske blev dog ikke noget problem for Marina, og de mindre styrt rytterne tog i løbet af dagene i Danmark, håndterede det franske hold af læger. Dog var det værdifuldt for både Marina og Region Sjællands to APM'er, Paw og Michael, at have hinanden at læne sig op ad i løbet af tourens 2. og 3. etape.

“Det betyder meget, at man kender hinanden fra det præhospitale arbejde, hvis der skulle ske en assistencekrævende ulykke eller hændelse. Det er det, vi lever af i hverdagen og således også under et stort cykelløb som Tour de France”, siger Marina.

Paw og Michael har arbejdet sammen i ti år, men uden at arbejde i samme bil. Normalt foregår en vagt for dem begge enten sammen med en læge, eller alene som paramediciner.

“Det var superskønt endelig at køre sammen med sin makker, siger Paw, som kørte Region Sjællands ambulance begge etaper, fra Sjælland og til Sønderjylland.

Både Marina, Paw og Michael og de øvrige danske ambulancer havde hele tiden radiokontakt med hinanden.

Noget der har gjort de tre kolleger stolte er al den

opbakning fra publikum der var gennem hele Danmark. Det franske Tour-team nævnte ofte overfor Marina, hvor imponerede de var over den massive opbakning til løbet, og hvor gode publikum var til at holde sig væk fra vejen.

Både Paw og Michael mærkede også glæden fra danskerne langs vejene, selvom det ofte foregik forbi i høj fart, for at følge trop med de franske ambulancer.

“Normalt forsøger vi jo at gøre os så usynlige så muligt, men her var det helt omvendt”, siger Michael. Begge lærte hurtigt at vinke tilbage ud til publikum, som vinkede til dem, ligesom de også gjorde det i de franske biler.

Alle tre er enige om, at det har været en helt unik oplevelse at have været en del af Tour de France 2022 og repræsentere Region Sjælland og det danske sundhedsvæsen.

“Jeg føler mig privilegeret ved at have været Danmarks officielle Tour de France læge, siger Marina.

Da Tour-rytterne blev sendt videre ned gennem Tyskland, fulgtes Region Sjællands team, Marina, Paw og Michael i ambulancen hjem til Sjælland.

“Jeg er enormt taknemmelig over at have oplevet det her, og vi har selvfølgelig delt alle hinandens fotos fra de dage vi kørte, det er jo historisk at have været en del af, siger Michael afslutningsvis.

ZUPREME FORSKNINGSENHED I PRÆHOSPITALT CENTER REGION SJÆLLAND

I 2022 er der etableret en forskningsenhed i Præhospitalt Center i Region Sjælland. Der har længe været et stort ønske at underbygge mange af de tiltag som PHC arbejder med aktivt med evidens. Derfor lå det lige for at etablere en forskningsenhed, som fik den opgave.

Præhospitalt Center har formuleret en forskningsstrategi, som vil favne alle aspekter af de præhospitale opgaver og ansvarsområder. Enheden har også allerede fået et navn ”Zupreme Zealand unit for Prehospital emergency medicine”.

Helle Collatz Christensen er leder af enheden. Helle er kommet til Region Sjælland fra Københavns Universitet, hvor hun har arbejdet som forskningslektor på det præhospitale område i flere år.

I 2022 blev et ph.d. forløb i samarbejde med Akutberedskabet i Region Hovedstaden afsluttet. Forsker Theo Walter Jensen forsvarede sit ph.d. forløb med en afhandling om, hvordan undervisningen i førstehjælp er blevet udbredt i hele Danmark og har været med til at øge overlevelsen efter hjertestop uden for sygehusene.

Enheden er også blevet støttet med en bevilling fra Sundhedsstyrelsen, med henblik på at beskrive og underbygge udviklingen af den præhospitale behandling fra Akutlægebilen placeret i Nykøbing Falster.

Det er også lykkedes at samarbejde med de øvrige regioner i forskellige konstellationer på forskningsprojekter. Det er en aktiv proces at udføre landsdækkende projekter, som bruger alle ressourcer fra de meget forskellige regioner, så man kan afdække diverse tilgange og behandlinger. Særligt arbej-

der PHC meget sammen med den præhospitale forskningsenhed på Odense Universitetshospital og Syddansk Universitet, Akutberedskabet i Region Hovedstaden, Københavns Universitet; den præhospitale forskningsenhed i Region Midtjylland, Århus Universitet og den præhospitale forskningsenhed i Region Nordjylland, Ålborg Universitet.

Samarbejdet omfatter både interventionsforskning som fx randomiserede kliniske forsøg, forskning på baggrund af spørgeskemaundersøgelser og epidemiologisk forskning.

Personalet i forskningsenheden er tværfagligt sammensat med læger, medicinstuderende, sygeplejersker og paramedicinere. Vejledning af studerende på de forskellige uddannelser er også et fokusområde, og der blev afsluttet 2 studerende i 2022.

ØVELSE I TUNNELEN UNDER STOREBÆLT

Natten mellem lørdag den 29. oktober og søndag den 30. oktober blev der afholdt planlagt øvelse i tunnelen under Storebæltsforbindelsen.

Scenariet var et godstog som havde ramt noget på togskinneerne i tunnelen og derfor måtte bremse kraftigt op. Det startede en brand i ét togsæt, mens farlige kemikalier flød ud af et andet togsæt. Brandfolk sikrede stedet og bar tilskadekomne ud til to tilkaldte lægebiler og tre ambulancer. Øvelsen indeholdt i alt syv tilskadekomne, som blandt

andet havde brækket arme og indåndet dampe fra de farlige kemikalier. De syv figuranter var alle frivillige fra Beredskabsstyrelsen.

Øvelsen bestod af omkring 200 deltagere fra Syd-sjællands og Lolland-Falsters Politi, Slagelse Brand og Redning, Beredskabsstyrelsen samt sundhedsberedskabet. Der afholdes jævnligt faste planlagte øvelser på Storebæltsforbindelsen for at træne beredskaberne i at håndtere ulykker. Hvert andet år afholdes øvelserne på papir som såkaldte ”plan-

spilsøvelser” hvor man taler en ulykke igennem, men ikke spiller scenariet ud. Nogle år afholdes øvelserne på lavbroen og andre år i tunnelrørene. I år var fokus på farlige kemikalier i et godstog, hvorimod der andre år er fokus på mange tilskadekomne personer i et passagertog.

Øvelsen blev gennemført med succes, og blev efterfølgende evalueret med henblik på at styrke beredskabets arbejde fremadrettet.

BESØG FRA REGIONENS UDVALG FOR FOREBYGGELSE, DET PRÆHOSPITALE OMRÅDE, FORSKNING OG INNOVATION

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation deltog som gæster ved øvelsen. Aftenen startede med et besøg på Korsør Brandstation med fremvisning af de køretøjer som er specialdesignet til brug på Storebæltsforbindelse. Det ene er et bane-vej køretøj, som både kan køre på vej og på skinner. Et andet specialkøretøj

er en brosprøjte, som med en 14 meter lang bom med en fjernstyret vandkanon for enden samt en bjerningsbom til mindre køretøjer, er udviklet til indsats ved brand og trafikulykker på både høj- og lavbroen. Udvalget fik lejlighed til at se da bane-vej køretøjet ankom til tunnelrøret og blev indsat på skinnerne.

I løbet af natten fik medlemmerne af udvalget også mulighed for at se et tunnelrør indefra samt se behandlingspladsen, som var stillet op i Korsør. Derudover fik udvalgets medlemmer en grundig introduktion til øvelserne, der afholdes på Storebæltsforbindelse. Undervejs var der rig lejlighed til at stille spørgsmål.

EN GOD TUR MELLEM HJEMMET OG SYGGEHUSET -PATIENTBUSSEN

Malene Bruun og Jesper Aasted gør bussen klar til patienter og tjekker at alt er som det skal være.

Klokken 7:30 starter dagen, og den foregår meget af tiden på hjul. Kaffen er brygget og Malene, som i dag er assistent på patientbussen fra Slagelse, gennemgår dagens patienter med Jesper som er fast chauffør på patientbussen mellem Slagelse, Holbæk, Roskilde, Rigshospitalet og retur til Slagelse igen. Malene er til daglig social og sundheds-assistent på Slagelse Sygehus, når ikke hun kører med patientbussen. Det er alle slags patienter som benytter den nydeligt indrettede og komfortable patientbus. "Vi har alle mulige patienter, og mange som får stråleterapi, og der er de jo inde rigtig mange gange og få behandling", siger Malene og tilføjer at især disse patienter ofte er rigtig glade for at kunne sidde i bussen efter behandlingen, og slappe af.

Malene har to kolleger som også assisterer chaufføren på vej til og fra Rigshospitalet. Selvom det ikke er hver dag Malene kører turen fra Slagelse Sygehus og de øvrige sjællandske sygehuse, møder hun ofte de samme patienter og det er både værdifuldt for Malene og patienterne.

"Bare sådan en lille ting som at have en hovedpude, det kan betyde meget. Vi har lige afsluttet en patient som var færdig med at få strålebehandling, og når hun skulle med så vidste jeg at der skulle være et lille tæppe og en hovedpude klar til hende", siger Malene.

MOTORVEJEN ER LIG MED KAFFETID TIL PATIENTERNE

På patientbussen, som også kører fra Nakskov med stop ved Nykøbing F. Sygehus, Sjællands Universitetshospital i Køge, til Rigshospitalet og retur til Nakskov, serveres kaffe når bussen er kommet et godt stykke ud på motorvejen, hvor der ikke skal stoppes for rødt lys og bussen kører mere stabilt. Jesper har, inden han satte sig bag rattet, brygget kaffen til patienter som er med ombord fra Slagelse

Sygehus, og til de øvrige patienter som kommer på bussen undervejs ind mod København. Det er Malene som serverer den, når Jesper og patienterne ombord på bussen er blevet kaffetørstige. Mens hun går rundt til hver enkelt patient i bussen og tilbyder kaffe, te, kakao, vand eller sodavand, følger hun omhyggeligt op på de informationer hun har stående om patientens tur til og fra sygehuset.

“Der er nogle gange nogle der har lyst til at snakke lidt, andre er lidt utrygge på hvor de skal hen, og folk er jo generelt i en sårbar situation, hvor nogle måske skal ind og have behandling, andre skal måske ind til en samtale og have et trist svar, og så er det rart at kunne hjælpe og forhåbentlig skabe lidt ro mens de sidder her”, siger Malene.

DAN LARSEN HAR KØRT MED PATIENTBUSSEN I 10 ÅR

Dan Larsen er 52 år gammel og blev opereret for mange år siden. Han blev yderligere i 2020 både

ramt af sukkersyge, gigt og KOL. Han skal derfor ofte til kontrol og behandling på især Bispebjerg Sygehus og Glostrup Hospital. Han kører i dag med fra Slagelse Sygehus, og han prøver altid at få tider som passer med at han kan komme med patientbussen.

“Man kan sidde og slappe af, og få kaffe og sæderne er bedre, man stresser ikke, og personalet er altid flinke, siger Dan som også nyder at sidde og lytte til de andre patienter som sidder og snakker sammen undervejs. I dag stiger han af ved Roskilde Sygehus og Jesper er hurtigt ude af bussen og står klar med Dans rollator som han giver ham, efterfulgt af et kærligt klap på skulderen.

Fra Roskilde Sygehus kører bussen mod Rigshospitalet hvor en ældre herre skal følges op på hjerteafdelingen af Malene til undersøgelse. Men inden bussen triller ud fra parkeringsområdet ved Roskilde Sygehus, vinker en kvinde hen mod bussen. “Jeg tror hende kvinden vinkede til os, så nu vinker jeg tilbage”, siger Malene, hvorefter Jesper fra

chaufførsædet får øje på kvinden, vinker, og konstaterer at det er en ledsager til en patient som ofte benytter bussen.

Lige inden luksusbussen, som har 30 siddepladser, 2 hvilesæder og 3 kørestolspladser, foruden et kørestolsvenligt toilet og lift til kørestole, triller ind bag patientbussen fra Nakskov ved Rigshospitalets hovedindgang, forsikrer Malene den ældre herre

som skal op på 13. etage om, at hun nok skal følge ham hele vejen derop.

MUNKHOLMBROEN OG RÅDHUSPLADSEN VED JULETID -FOR PATIENTERNE

Bussen kører mandag til fredag, og på trods af at der kan være tæt trafik på motorvejen, er der altid ro hvad angår tidsplanen hos Jesper i førersædet.

“Han har altid ro i maven, siger Malene om sin kollega.

Selvom bussen holder tidsplanen og ikke sidder fast i kø på motorvejen, kan der være forhold der gør at de godt kan blive en smule forsinkede. Eksempelvis hvis en patient, der i systemet er vurderet til ikke at skulle følges, alligevel skal følges hen til den pågældende afdeling, eller når patienter skal liftes på og af bussen.

Inde på Rigshospitalet mødes de øvrige patientbusassistenter og chauffører bag en skranke hvor der på et skilt står “patientbussen”. Her sidder kollegerne fra både patientbussen fra Nakskov, og Region Hovedstadens bus som også fragter patienter mellem København og Bornholm.

Malene og kollegerne gennemgår listen af patienter som skal køre med tilbage, og her ved skranken melder nyankomne patienter sig også.

Tiden er ofte god på tilbagevejen, og i bussen på vej tilbage mod Slagelse Sygehus er der en let summen af snak fra patientpladserne.

“Ofte er det de samme som kører med bussen over en periode, og forleden havde jeg en patient med i bussen, som ønskede at få en anden patients telefonnummer. De var blevet gode venner på bussen og havde snakket om at spise en frokost sammen. Det er jo en dejlig oplevelse, selvom jeg ikke kunne udlevere nummeret af hensyn til GDPR”, siger Malene.

Inden bussen igen lander foran Slagelse Sygehus med de sidste patienter som skal med tilbage, beslutter Jesper og Malene sig for at køre over Munkholmbroen omkring Holbæk.

“Hvis vi kan se at vi har god tid og der ikke er så

meget trafik, kan vi godt finde på at køre over Munkholmbroen fordi det er så flot en udsigt, eller ind på Rådhuspladsen ved juletid og se juletræet, for patienternes skyld. Så ser de noget andet”, siger Malene. For Jesper handler det om at kunne give lidt tilbage for det meget han synes han får fra patienterne.

“Det betyder meget for mig at gøre noget for andre, og at jeg får så meget igen for den smule jeg gør, det er fantastisk. Et skulderklap, eller at få at vide at det har været en god tur, hvor patienterne bare kan nyde udsigten, slappe lidt af og ikke spekulere så meget, så føler jeg at jeg får så meget igen”, siger Jesper inden han parkerer foran Slagelse Sygehus.

Ikke-akut befordring

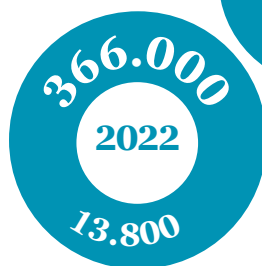
Præhospitalt Center, Region Sjælland

I 2022 blev der foretaget **366.000** siddende patienttransporter til og fra undersøgelse og behandling på sygehus.

Der er tale om en stigning på **10.000** patienttransporter i forhold til 2021.

Det er en stigning på **3,0%**.

Der blev udført cirka **9.200** transporter i Region Sjællands specialindrettede patientbusser, som hovedsageligt er til patienter, der skal til behandling på de primære samarbejdsygehuse uden for regionen.

2022

I 2022 indkom der **420** serviceklager vedrørende siddende patienttransporter. Det er meget tilfredsstillende set i lyset af antallet af transporter, der udføres årligt.

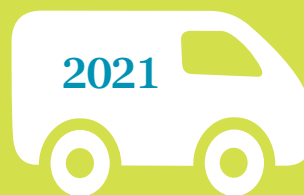
Den gennemsnitlige rejselængde for den siddende patientbefordring med Movia Flextrafik var **38,89** km i 2022 hvilket er et fald på 2,1% i forhold til 2021.

38,89

2022

39,69

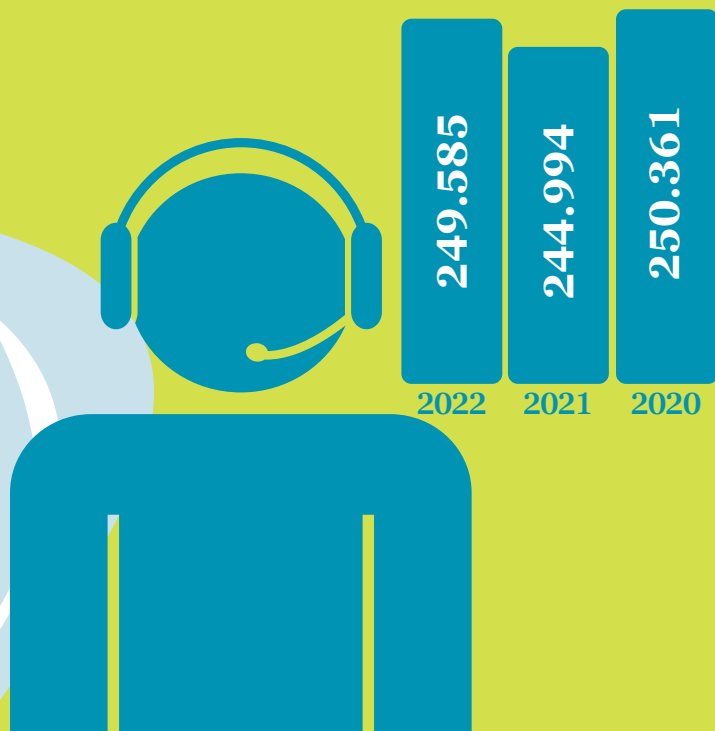
2021

Befordringsservice og Movia Flextrafik bestræber sig på at planlægge kørslerne så omkostningseffektivt som muligt. I 2022 var nøgletallet **9,72 kr. i gennemsnit**.

Prisen pr. direkte rejseminut er steget med 29,8% i forhold til 2021.

2022: 9,72 kr.
2021: 7,49 kr.
2020: 6,61 kr.

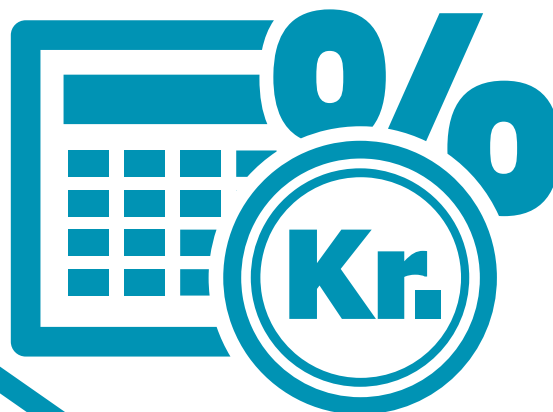

I 2022 besvarede befordrings-service 249.585 telefoniske henvendelser fra sundhedsfagligt personale og borgere vedrørende bestilling af siddende befordring. Yderligere 17.021 telefoniske henvendelser vedrørende spørgsmål omkring befordrings-godtgørelse og refusion af udgifter til transport.

I 2022 modtog befordringsservice ca. **207.000 ansøgninger** om befordringsgodtgørelse. Cirka **32.200 borgere** har ansøgt om befordringsgodtgørelse og i gennemsnit fået i alt **1.114 kr.** refunderet.

2022: 32.200 borgere - 1.114 kr. refunderet
2021: 27.600 borgere - 830 kr. refunderet
2020: 38.000 borgere - 923 kr. refunderet

SUNDHEDSBEREDSKAB – KRIG I UKRAINE

Region Sjælland har Sundhedsberedskabsplaner til at håndtere større hændelser når sundhedsvæsenet kommer under pres. Vejen ind til at aktivere Sundhedsberedskabsplanerne går via Regionernes AMK-vagtcentral og dermed til Præhospitalt Center i Region Sjælland.

Sundhedsstyrelsens direktører hasteindkaldte den 25. februar 2022 til møde med alle Regioner, med det formål at orientere om, at den Nationale Operative Stab (NOST) var gået i operationsberedskab på grund af krigen i Ukraine. Samtidig drøftede Sundhedsstyrelsen og regionerne mulige scenarier, hvor der kunne blive brug for at aktivere sundhedsberedskabet.

Direktionen blev hurtigt inddraget for at drøfte en forestående aktivering og med Covid-19 indsatsen i tankerne blev det hurtigt aftalt at aktivere et informationsberedskab. Dette er et niveau kriseløsningen anvender, når der er behov for at iværksætte indledende foranstaltninger og en strategi for den konkrete situation. Situationen var blandt andet, at der i risikobilledet på nationalt plan ikke var beskrevet et scenarie om krig i Europa.

INDHENTNING AF NUVÆRENDE OG GÆLDENDE BEREDSKABSPLANER/ MATERIALE TIL HÅNDTERING AF MULIGE SCENARIER

Region Sjællands beredskabssekretariat fik til opgave, at levere nuværende og gældende bered-

skabsplaner til Sundhedsstyrelsen i forhold til de drøftede scenarier der kunne aktivere sundhedsberedskabet:

1. Modtagelse af større flygtningestrømme
2. Levering af sundhedsydelse i modtagecentre/ asylcentre
3. Modtagelse og håndtering af patienter ved massetilskadekomst
4. Sundhedsfaglig håndtering af patienter ved et totalt IT-nedbrud
5. Psykosocialt beredskab

Det blev hurtigt klart, at ved konkrete hændelser fra NOST/SST eller ændring i situationen i Ukraine, kunne der kræves en tilpasning og udvikling af eksisterende beredskabsplaner nationalt og regionalt.

Den nationale krisestyring ville blive udfordret i relation til modtagelse og håndtering af patienter ved massetilskadekomst, som følge af blandt andet pukkelafvikling efter Covid-19, og dermed et yderligere pres på sygehuskapaciteten. Sundhedsstrategisk Planlægning blev derfor hurtigt inddraget, således at det blev klart, at der kunne være behov for konkrete skaleringsplaner i trin fraset beredskabsplanernes beskrivelser, vedrørende akut skalering af akut/traumekapacitet.

Der blev nationalt nedsat task forces, til håndtering af modtagelse af ukrainske patienter, IT og psykosocialt beredskab. I Region Sjælland fik alle

virksomhedsområder til opgave, at opdatere og tilpasse beredskabsplaner til de oplyste scenarier.

PANDORACELLE

Med reference til direktionen blev der nedsat en pandoracelle. En pandoracelle er et supplement til en krisestyringsstab. Under en igangværende krise er det cellens opgave at se fremad og vurdere, hvilke udfordringer organisationen kan stå overfor, på kortere og længere sigt, samt bidrage med konkrete opmærksomhedspunkter. En krisesituation vil som oftest indebære, at der er knaphed på tid og ressourcer. Det er derfor ofte vanskeligt for en krisestab, at se tilbage og huske på læring fra tidligere situationer, være opdateret omkring situationens udvikling, og i god tid foregribe det næste der vil ske.

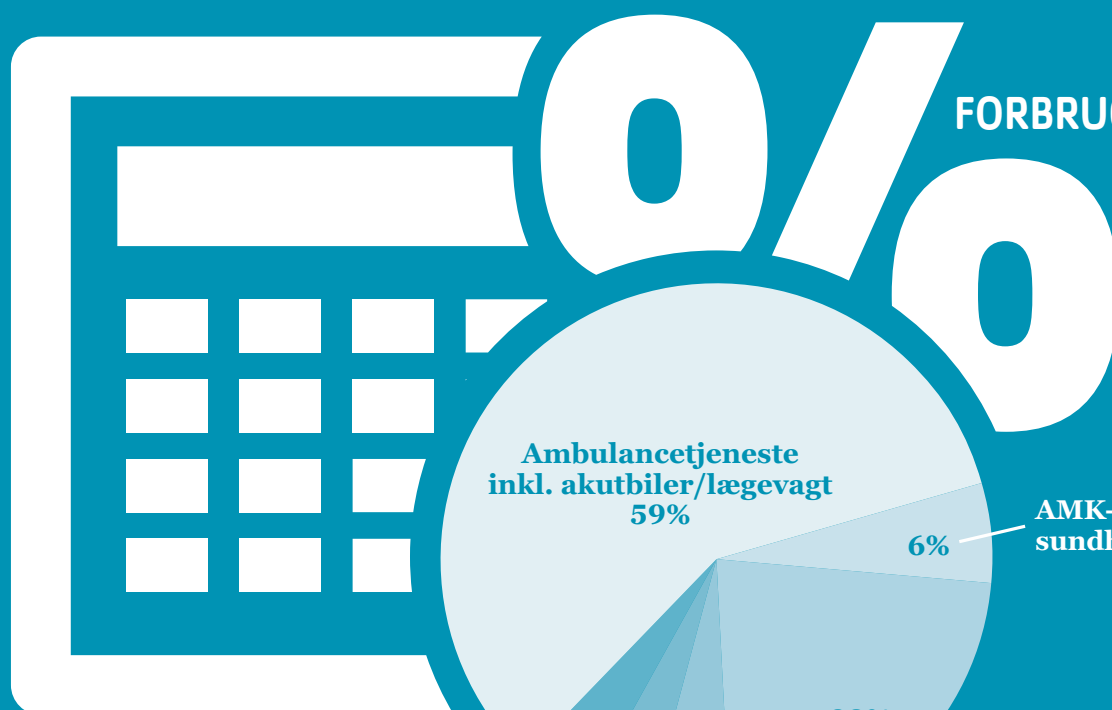
Det regionale beredskabssekretariat har siden begyndelsen af krigen påtaget sig denne opgave med reference til direktionen. Pandoracellens medlemmer er sammensat af specialister i hele Region Sjællands organisation.

FOKUS PÅ BORGERNES ADGANG TIL SUNDHEDSVÆSENET I KRISER

De planer, der er nævnt skal revideres i det omfang udviklingen af krigen i Ukraine gør det nødvendigt.

Sundhedsberedskabsplanen bliver mindst revideret én gang i hver regionale valgperiode.

Det regionale beredskabssekretariat har fokus på at Region Sjælland kan absorbere det pres udviklingen af krigen medfører, lære nyt, således at kommende planer kan håndtere situationer og samtidig give borgerne i Region Sjælland adgang til sundhedsvæsenet.

FORBRUGET I 2022

Ambulancetjeneste
inkl. akutbiler/lægevagt
59%

6%
AMK-vagtcentral og
sundhedsfaglig visitation

23%
Siddende
patientbefordring

4%
Akutlægehelikopter

4%
5%
Befordringsgodtgørelse

Myndighedsopgaver og
administration

ØKONOMI

Det samlede budget for Præhospitalt Center for 2022 var på cirka **781 mio. kr.** Størstedelen af budgettet er allokeret til de kontrakter, som er indgået med de private operatører omkring drift af ambulance- og akutbilstjeneste samt siddende patientbefordring.